

Jaarverslag 2015 - Dialogue

De FMS organiseert regelmatig publieksbijeenkomsten en expertmeetings in Nederland over ontwikkelingen in landen en regio's die ons aangaan. Hierbij debatteren vertegenwoordigers uit de politiek, het maatschappelijk middenveld, wetenschap en het bedrijfsleven over landen waar wij werken of over ontwikkelingssamenwerking. We werken altijd samen met maatschappelijke organisaties, de PvdA of mensen die oorspronkelijk uit deze landen afkomstig zijn. In 2015 heeft de FMS twee conferenties, acht debatten en lezingen en twee expertmeetings georganiseerd. Daarnaast hebben we in 2015 ook het FMS Talent Project in het leven geroepen, waar een groep van 16 studenten en young professionals kennis maakte met de FMS en internationale politiek.

De publieksactiviteiten betrekken het bredere publiek bij internationale samenwerking en hebben als doel het draagvlak voor internationale solidariteit te vergroten. Onze debatten, panelgesprekken en keynote speeches boden het publiek informatie en analyse over uiteenlopende landen als Oekraïne, Rusland en Tunesië en thema's als kinderarbeid en kinderrechten. Het feit dat de sprekers die op uitnodiging van de FMS bijdroegen aan de publieksactiviteiten in veel gevallen afkomstig zijn uit de landen die besproken werden, droeg hier zeker aan bij. De bijeenkomsten van de FMS zijn gratis toegankelijk (behalve de Afrikadag) en bieden altijd ruime gelegenheid aan leden van het publiek om vragen te stellen en om het debat aan te gaan met de sprekers en met elkaar.

De publieksactiviteiten werden in totaal door **meer dan 2200 bezoekers** bezocht. Dit varieert van een grote conferentie zoals de Afrikadag, die eind 2015 plaatsvond, tot een kleinschalig Politiek Café. Er hebben **meer dan 50 organisaties** meegewerkt aan de totstandkoming van deze activiteiten. Zo hebben we nauw samengewerkt met de PvdA en het Internationaal Secretariaat van de PvdA bij de organisatie van bijvoorbeeld het Grote Midden-Oosten debat. Ook hebben we met (stichtingen van) andere politieke partijen samengewerkt aan een grote bijeenkomst over 25 jaar steun aan politieke partijen.

De FMS publiceert ook dagelijks artikelen op de website en we zijn een bron van betrouwbare, actuele analyses over politieke ontwikkelingen in de regio's waar we actief zijn. De maandelijkse nieuwsbrief van de FMS bood ook letterlijk ruimte voor dialoog: naast de evenementen die we organiseren is er ook altijd ruimte voor opinieartikelen en reacties op voorgaande artikelen.

In het onderstaande worden de verschillende bijeenkomsten beschreven die de FMS in 2015 heeft georganiseerd en wordt er een indruk gegeven van de discussies die het afgelopen jaar zijn gevoerd door experts, politici, publiek en buitenlandse gasten op de FMS publieksactiviteiten.

Afrikadag 2015

Op een zeer warme 7 november vond in het vernieuwde Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT) in Amsterdam de Afrikadag plaats. Het thema van dit jaar was de rol van 'nieuwe spelers' in Afrika. China is hiervan natuurlijk het bekendste voorbeeld, maar ook het belang van andere landen en bijvoorbeeld het bedrijfsleven groeit sterk in veel Afrikaanse landen. Onze hoofdgasten waren de vicepresident voor Afrika van de Wereldbank, Makhtar Diop; minister van Buitenlandse Zaken, Bert Koenders; minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Lilianne Ploumen en vicepremier Lodewijk Asscher. Met ruim 1100 bezoekers, 200 sprekers en 80 vrijwilligers die het FMS team versterkten was de dag een groot succes.

De dag werd geopend door directeur van het KIT Mark Schneiders en met speeches van onze hoofdgasten Makhtar Diop en Bert Koenders. Ook vond er een opzwevend optreden van Forêt Sacrée Ouboubé plaats. Daarna was het tijd voor de workshoprondes. De 44 workshops, presentaties, debatten, interviews en optredens zorgden voor een gevarieerd en mooi programma. De ruime Marmeren Hal van het KIT was een centraal ontmoetingspunt tijdens de dag, terwijl de drukbezochte informatiemarkt bezoekers de mogelijkheid bood om bekende en minder bekende organisaties te leren kennen en Afrikaans geïnspireerde producten te kopen. Tijdens de lunch hadden de bezoekers de mogelijkheid om een Afrikaanse lunch te kopen en hier werd gretig gebruik van gemaakt. De Afrikadag werd afgesloten met een explosieve afterparty in Q-Factory in Amsterdam. Met optredens van onder andere Amertey, Badi, DJ Dynamite en DJ Badguyz werd de avond een groot succes en konden de bezoekers zich nog uitleven op heerlijke Afrikaanse klanken.

Ook dit jaar was er aandacht voor de Afrikadag in de landelijke media. Zo was er veel aandacht voor de openingsspeech van minister Koenders. Onder andere het [Algemeen Dagblad](#) besteedde aandacht aan de uitspraken van Koenders dat de migratieagenda serieuze samenwerking met Afrika vereist. Natuurlijk was er ook aandacht voor onze hoofdgast Makhtar Diop. De [Volkskrant](#) publiceerde een interview met hem. In aanloop naar de Afrikadag publiceerde [Vice Versa](#) nog een interview met FMS-directeur Arjen Berkvens over de dag. Naast deze aandacht in de media werd er op de dag zelf ook massaal getwitterd over het event.

Cijfers Afrikadag

- 1100 bezoekers, 200 sprekers
- 80 vrijwilligers
- 45 workshops, presentaties, debatten, interviews en optredens
- 200 bezoekers op de afterparty
- 11 financiële partners
- 50 deelnemende organisaties

Het Grote Midden-Oosten Debat

Naast de Afrikadag organiseerde de FMS, in samenwerking met het Internationaal Secretariaat van de PvdA en de S&D, ook een dag over de ontwikkelingen in het Midden-Oosten. Met sprekers uit binnen- en buitenland, meer dan 250 bezoekers en een breed scala aan onderwerpen werd het een bijzondere en interessante dag. Minister van Buitenlandse Zaken Bert Koenders en PvdA partijleider Diederik Samsom zorgden met hun speeches voor een mooie opening en afsluiting.

Gedurende de dag waren er twee rondes met uiteenlopende onderwerpen. Naast onderwerpen als het Israël-Palestina conflict en ISIS werd er ook aandacht besteed aan de situatie in landen die minder in het nieuws zijn. Zo werd de situatie in Libië, Tunesië, Egypte en de rol van Turkije in de regio ook besproken. Ook werden er twee hoorcolleges gegeven die veel bezoekers trokken.

Tijdens de plenaire afsluiting was er nog ruimte voor een tweegesprek onder leiding van Kirsten van den Hul over vrouwenrechten met Lobna Jeribi (Ettakatol partij Tunesië) en Farida Allaghi (Zaakgelastigde Libische missie naar de EU).

Debatten en expertmeetings

Naast de Afrikadag organiseerde de FMS het afgelopen jaar ook een aantal kleinschaligere evenementen. Er kwam een grote diversiteit aan thema's, sprekers en vormen binnen deze groep evenementen aan bod.

Rusland en Oekraïne

Net als in 2014 was de situatie in Oekraïne en de rol van Rusland, en zijn president Vladimir Poetin, hierin nog een belangrijk agendapunt op de internationale agenda. Op 12 februari werd in Minsk een akkoord gesloten over een bestand in Oekraïne. Naar aanleiding hiervan organiseerde de FMS in samenwerking met de PvdA op donderdag 18 februari een debat met Bert Koenders (minister van Buitenlandse Zaken), Kati Piri (Europarlementariër namens de PvdA), Tony van der Togt (Clingendael Instituut) en de Oekraïense ambassadeur Alexander Horin: “**Oekraïne tussen hoop en vrees**”. Er kwamen ruim 200 bezoekers op dit debat af. Minister Koenders opende het debat met een citaat van voormalig bondskanselier Willy Brandt: “Vrede is niet alles, maar alles is zonder vrede niets.” Hij stelde ook dat de Nederlandse regering zijn harde opstelling moet blijven combineren met de bereidheid om tot een dialoog te komen. Ambassadeur Horin ging in op de betrokkenheid van Rusland bij de strijd in Oost-Oekraïne: “Dit is geen moderne propaganda, de betrokkenheid van Rusland is voor iedereen zichtbaar”. De hele avond werd er door het publiek volop gebruik gemaakt van de mogelijkheid om kritische vragen te stellen. Ondanks de trieste conclusie dat het conflict in Oekraïne alleen maar verliezers kent, bood de avond in ieder geval genoeg aanknopingspunten om in de toekomst te blijven hopen op een oplossing. Een zeer geslaagde avond!

Op zondag 19 april werd, in samenwerking met COVOR, een **blinibioscoop** georganiseerd. Tijdens deze middag werd de documentaire *Vladimir Putin's Long Shadow* getoond, waarna de ruim 80 bezoekers nog met elkaar in debat konden gaan. Onder leiding van moderator Kido Koenig werd namelijk nog nagepraat in een paneldebat over de invloed van Poetin op de Oost Europese regio. Honorata Mazepus (promovendus Universiteit Leiden), Kati Piri (Europarlementariër namens de PvdA), Tony van der Togt (Clingendael Instituut) en Georgisch ambassadeur Konstantine Surguladze debatteerden onder andere over de vraag of er een alternatief is voor Poetin, over de toekomst van het Russische systeem en over of de NAVO landen als Oekraïne, Moldavië en Georgië niet gewoon de mogelijkheid moet bieden om lid te worden. De bijeenkomst leidde tot een hoop gesprekstof. Na afloop werd er dan ook, onder het genot van blini's, uitgebreid nagepraat over de middag.

Half mei was de Russische oppositieleider Gennady Gudkov in Nederland op uitnodiging van de FMS en hier nam hij deel aan een door ons georganiseerd debat over hoe oppositie te voeren in het Rusland van Poetin: “**Opposition in Putin's Russia**”. Onder leiding van FMS directeur Arjen Berkvens, ging hij in debat met Honorata Mazepus (promovendus Universiteit Leiden), Tony van der Togt (Clingendael Instituut) en de ruim 60 aanwezige bezoekers. Gudkov liet blijken dat hij de situatie niet heel optimistisch in ziet; volgens hem wordt het land klaargestoomd voor verdere repressies. Ook zijn eerlijke verkiezingen onmogelijk gemaakt. Wel heeft de Russische oppositie nog steun van een deel van de bevolking, Gudkov denkt zo'n een derde deel. Van der Togt was wel wat optimistischer, hij ziet kansen voor de Russische oppositie om meer samen te werken. Mazepus ging vooral in op de propaganda van Rusland naar zijn eigen bevolking toe, waardoor veel Russen negatiever tegenover Europa staan. De avond gaf een goed inzicht in de binnenlandse situatie in Rusland en de bezoekers discussieerden nog lang door tijdens de borrel.

Politiek Café

Na het succes van 2014 is er ook dit jaar weer besloten om een aantal Politiek Cafés te organiseren. Op 27 januari gingen ruim 70 bezoekers met elkaar, en de sprekers, in debat over de politieke situatie in **Indonesië**. President Widodo was net aangetreden en de centrale vraag was: is hij inderdaad de Obama van Indonesië? Hoewel het panel wat was geslonken, door griep van overige

sprekers bleven alleen Gerry van Klinken en Henk Schulte-Nordholt over, werd het een interessante discussie. Het publiek had zijn huiswerk gedaan. En hoewel Widodo hoop uitstraalt, kan hij de corruptie in Indonesië niet overwinnen, aldus de mannen in het panel. Na een muzikaal intermezzo door Ester Latama, waarin het grootste deel van de zaal niet stil kon blijven zitten, was het tijd voor een interview met Tweede Kamerlid Michiel Servaes en Oridek Ap van de Free West Papua Campaign. Ap laat meteen weten dat het niet uitmaakt wie de president van Indonesië is, omdat zij zich daar toch geen onderdeel van voelen. Servaes laat weten dat hij bij zijn aankomende bezoek aan Indonesië zeker mensenrechtenschendingen en andere gevoeligheden zal bespreken! Aan het eind van de avond lijken de bezoekers het wel met elkaar eens te zijn. Is Widodo de nieuwe Obama? Nee. Maar hij is wel een frisse start en een breuk met de oude politieke en economische elite die zo diep in de Indonesische politiek geworteld is.

Daarnaast organiseerde we ook een politiek café over de verkiezingen in **Suriname**. Op uitnodiging van de VHP was een delegatie van de FMS voor de verkiezingen afgereisd naar Suriname om een campagnetraining met focus op online-communicatie te organiseren. Op donderdag 28 mei organiseerden we het politiek café in Amsterdam Zuidoost om te praten over zowel de campagne als de uitslagen van de verkiezingen. Het werd een mooie avond met veel leuke sprekers, heel veel discussie in de zaal met ruim 90 bezoekers, cabaret en, cruciaal, Surinaamse hapjes. De avond begon al goed met een optreden van cabaretier Rayen Panday. Hij kon rekenen op veel lachsalvo's uit het publiek. Daarna was het tijd voor serieuze discussie onder leiding van PvdA Tweede Kamerlid Tanja Jadnanansing. Roy Khemradj (NDP) en Lachman Soedamah (VHP) waren het vaak niet met elkaar eens. Ish Ramautarsing (studievereniging SSA), gesteund door het publiek in de zaal, gaf aan dat er in Suriname wel degelijk vooruitgang is geboekt, maar dat dit ook grotendeels komt door de stijgende prijs van goud. Tijdens het tweede deel van de avond gingen Ernest Grep (NDP), Mitchell Esajas (New Urban Collective) en Michiel Servaes (Tweede Kamerlid PvdA) met elkaar in debat over de relaties tussen Nederland en Suriname. Een reactie uit de zaal vatte dit deel goed samen: "Het is belangrijk dat we met elkaar blijven praten over onze geliefde Suriname, de geschiedenis niet negeren en tegelijkertijd blijven vooruitkijken voor een betere toekomst."

In gesprek met Bert Koenders en Frans Timmermans

Net als voorgaande jaren organiseerde de FMS, in samenwerking met de PvdA, tijdens het PvdA congres een bijeenkomst voor de congresbezoekers. Op zondag 18 januari maakten ruim 200 bezoekers, de zaal zat zo vol dat enkelen moesten staan, ruim gebruik van de mogelijkheid om zowel Bert Koenders als Frans Timmermans van alles te vragen. Onder leiding van Nina Tellegen vertelde minister Koenders over zijn werk in Mali en over de situatie in Syrië. Ook het conflict in Oekraïne passeerde de revue en Koenders benadrukte het belang van aan de ene kant de vuist en aan de andere kant een open hand. Alleen samenwerking kan tot een oplossing leiden, aldus de minister.

Daarna was het aan de beurt aan de oud-minister van Buitenlandse Zaken en Eurocommissaris Frans Timmermans. Waar houdt hij zich nu mee bezig? Zijn grootste zorg in zijn werk is dat de EU en haar instellingen steeds verder van de burger af komen te staan. Hij wil zich de komende periode vooral gaan richten op economische groei, banen, de energiemarkt en fundamentele rechten. Dit zijn grensoverschrijdende problemen die staten niet meer alleen kunnen oplossen en waar de EU een belangrijke coördinerende functie heeft. Ook de terreuracties in Frankrijk en België kwamen ter sprake. "Gezien de ontwikkelingen op het gebied van terrorisme is het van groot belang dat we op dit

terrein intensief samenwerken om onze veiligheid te garanderen,” zo stelde Timmermans. “Soms zal dat tot weerstand leiden, maar op dit punt is Europese samenwerking essentieel.”

Lezingen

Op 8 december had de FMS de eer om de Nobelprijswinnaar voor de Vrede van 2014 **Kailash Satyarthi** te ontvangen in Den Haag. Voor maar liefst 160 geïnteresseerden sprak hij een lezing uit waarin hij vertelde over zijn strijd tegen kinderarbeid. Roelof van Laar (Tweede Kamerlid PvdA) leidde de avond in en vertelde over zijn initiatiefnota tegen kinderarbeid. Satyarthi focuste vooral op het belang van onderwijs: “Onderwijs is de sleutel tot een betere toekomst.” Hij is dan ook blij met de Sustainable Development Goals waarin staat dat in 2030 alle kinderen toegang moeten hebben tot onderwijs. Satyarthi houdt zich ook nog steeds bezig met het bevrijden van kinderen uit situaties van uitbuiting. Hij heeft in zijn leven zo al ongeveer 85.000 kinderen gered. De avond werd da nook met een positieve noot afgesloten: “The total abolition of child labour is within our reach. 22 billion dollars can bring all children to school. It is one sixth of what Europeans spend on cosmetics. It is affordable, we can do it. If we want to make this world more democratic, we have to begin with our children.”

Op dinsdag 26 mei organiseerde de FMS een college voor ruim 40 bezoekers met **Mustapha Ben Jafar**. Ben Jafar is de leider van de Tunesische sociaaldemocratische partij Ettakatol en speelde een belangrijke rol in het Tunesië van na de revolutie in 2011. Als voorzitter van de grondwetscommissie was hij nauw betrokken bij het schrijven van de nieuwe grondwet van Tunesië. Een grondwet die wordt geprezen als de meest progressieve grondwet in de Arabische regio. En hoewel het land momenteel voor enkele grote uitdagingen staat, is Ben Jafar zeker optimistisch over de toekomst van Tunesië: “Het succesverhaal stopt niet, de democratie gaat voort!”

Expertmeetings

Behalve de publieke debatten organiseerde de FMS in 2015 ook twee avonden voor een besloten publiek. Zo schoof op 10 november minister Ploumen aan voor een etentje met de Afrikaanse diaspora. Opiniemaker Kiza Magendane had de avond, inclusief een heerlijke Afrikaanse maaltijd, geregeld in het kader van zijn Afropolitan dinners. Zo'n 30 leden van de Afrikaanse diaspora gingen in gesprek met de minister over het huidige ontwikkelingsbeleid en hoe de minister en de diaspora meer kunnen samenwerken. Het werd een zeer interessante en leuke avond!

Op 30 oktober kwamen de politieke stichtingen bijeen bij Prodemos in Den Haag om te vieren dat 25 jaar geleden, in 1990 de Nederlandse steun aan politieke partijen in Oost-Europa begon. Er waren ongeveer 100 gasten van verschillende politieke partijen en van twee zusterpartijen uit Oekraïne. Michiel Servaes, buitenlandwoordvoerder van de PvdA Tweede Kamerfractie, zat in een panel. Bert Koenders, Minister van Buitenlandse Zaken, hield een toespraak. Belangrijk voor ons was dat hij de volgende uitspraak deed: “Ik ben dan ook voornemens om het Matra-instrumentarium in de drie verschillende regio's te blijven inzetten, in ieder geval het komende decennium. Over het Matra-programma in de MENA regio stuurde ik in september al een brief naar de Tweede Kamer. Voor de pre-accessie landen en de landen van het Oostelijk Partnerschap komt binnenkort ook een Kamerbrief met het nieuwe beleidskader. Het Matra Politieke Partijen Programma is blijvend onderdeel van de inzet tot maatschappelijke transformatie in alle 3 de regio's. Daar zullen altijd accentverschillen zijn die recht moeten doen aan de verschillende uitdagingen in de drie regio's.”

FMS Talent Project

In 2015 is de FMS begonnen met het FMS Talent Project, een groep van 16 jonge, gemotiveerde mensen die kennis kon maken met de FMS en internationale politiek. In vijf bijeenkomsten werden verschillende vaardigheden behandeld (debatteerders, onderhandelen en lobbyen), gecombineerd met inhoudelijke verdieping. Tijdens de eerste bijeenkomst stond de vaardigheid onderhandelen centraal. Onder leiding van FMS trainer Kido Koenig maakten de deelnemers kennis met zowel de theorie als de praktijk van onderhandelen.

De tweede bijeenkomst stond in het teken van lobbyen. FMS medewerker Mijke Elbers gaf de Talents een introductie in lobbyen, waarna Tax Justice Nederland coördinator Maaïke van Diepen meer vertelde over belastingontwijking. De Talents mochten daarna zelf aan de slag met hun eigen lobbyplan. De derde bijeenkomst was een thema avond over internationaal terrorisme. Twee sprekers, David Ehrhardt (Leidse Universiteit) en Jan Beerenhout (Amsterdammer die zich bezig houdt met de gevaren van radicalisering), gingen dieper op dit thema in. Daarna gingen de Talents en de sprekers met elkaar in discussie.

De vierde bijeenkomst bestond uit een werkbezoek aan Den Haag: er was een gesprek met de plaatsvervangend Directeur-Generaal voor Internationale Samenwerking, Reina Buijs, op het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Daarna ging de groep naar de Tweede Kamer voor een rondleiding van en gesprek met Roelof van Laar (PvdA). Daarna gingen de Talents naar de ambassade van Bangladesh, waar we verrast werden met heerlijke hapjes. Onder het genot hiervan, konden de Talents uitgebreid spreken met ambassadeur Sheikh Mohammed Belal. Laatste onderdeel van het programma was een bezoek aan Oxfam Novib en een meeting met lobbyist Peter Ras. Een zeer leuke dag!

Tijdens de laatste bijeenkomst deden de Talents een onderhandelingspel met elkaar over de waterproblematiek in Centraal-Azië. Ook tijdens deze avond kregen de deelnemers eerst een korte introductie over de theorie van onderhandelen, waarnaar ze het zelf in de praktijk mochten brengen. Het bereiken van een gezamenlijke conclusie bleek lastiger dan gedacht, maar het was een geslaagde afronding van een succesvol FMS Talent Project. In 2016 gaan we hier zeker mee verder.